

Bezuinigen met lef!

Het KiKK-initiatief

OPINIE: BARBARA VAN DER LINDEN

In deze tijden van economische crisis komt de noodzaak van kostenbesparingen in de gezondheidszorg in rap tempo op ons af. Iedereen weet dat er bezuinigd moet gaan worden. Velen wachten af wat komen gaat. Maar in plaats van lijdzaam bezuinigingen in de vorm van macrokortingen af te wachten, is er een alternatief. Het is mogelijk om kostenbesparingen te realiseren door het verhogen van de efficiency in de zorg zelf. Het grote voordeel hiervan is dat de kwaliteit van zorg niet hoeft af te nemen. Het gaat om die diagnostiek, behandelingen en vormen van zorgverlening te bieden die minder geld kosten terwijl ze net zo goed zijn. Het actief opsporen en toepassen van optimale vormen van zorg in termen van kwaliteit en kosten is een weg die een aantal bestuurders met lef met ondersteuning van ZonMw momenteel inslaat.

Het begon met een rapport dat ZonMw in april 2010 uitbracht (zie www.zonmw.nl/publicaties). In deze Quicksan Kostenbesparende projecten staan 100 voorbeelden van projecten waarbij kwaliteitswinst is gekoppeld aan kostenbesparing. De uitgebreide database waarover ZonMw beschikt, na 12 jaar onderzoeksprogrammering, maakte het mogelijk om in korte tijd deze 100 projecten op te sporen. Bij elk project is minimaal éénmaal op één locatie een kostenbesparing gerealiseerd, zonder verlies van kwaliteit. De projecten variëren in de robuustheid van de onderzoeksmethodologie van degelijke kosteneffectiviteitsanalyses (KEA's) uit clinical trials tot eenmalige metingen op de werkvloer van een verpleeghuis. Toch geven ze allemaal poten-

Neem uzelf onder de loep

Incompany trainingen: Persoonlijke effectiviteit voor medewerkers

Verkrijg nieuwe inzichten, vergroot uw zelfkennis en investeer in uw persoonlijke ontwikkeling en effectiviteit.

www.janssekoekkoek.nl

Jansse Koekkoek

Jansse en Koekkoek bv is onderdeel van

Kluwer

a Wolters Kluwer business

Haal(t) meer uit uw mensen

tiële besparingen aan die kunnen oplopen tot miljoenen euro's wanneer ze worden geëxtrapoleerd naar landelijke schaal. Het achterwege laten van buikoverzichtsfoto's bij acute buikklachten, het preoperatief aanbieden van fysiotherapie bij openhartoperaties en het wasen zonder water van verpleeghuispatiënten zijn voorbeelden waarbij kwaliteitswinst hand in hand gaat met kostenbesparingen.

Bestuurders met lef

Het rapport bespreekt alle mitsen en maren rondom onderzoeksmethodologie en implementatiekansen, immers effecten aangetoond op één locatie zijn niet automatisch realiseerbaar op een andere plaats. Ook is er vaak niet geheel duidelijk welke investering nodig is om de interventies te implementeren. Daarom is aan de publicatie van het rapport een oproep gedaan aan bestuurders met lef. ZonMw riep bestuurders van zorginstellingen op die de uitdaging wilden aangaan om de in het rapport aangereikte ideeën in hun eigen praktijk uit te proberen. Doel is kostenbesparingen daadwerkelijk te realiseren en hiermee een voorbeeld te geven die anderen kunnen volgen.

Er kwam veel bijval voor deze insteek. Beleidsmakers en verzekeraars waardeerden het initiatief. Projectleiders van de genoemde projecten gaven nieuwe informatie over effecten en implementatiemogelijkheden. Consultants boden hun diensten aan om te helpen en reikten ook nieuwe interventies aan waarmee kosten bespaard kunnen worden. En....een aantal instellingen gaf aan Koploper in Kwaliteitsverbetering en Kostenbesparing te willen worden.

KKiK-initiatief

Daarmee is het KiKK-initiatief geboren. De koplopers tekenen een overeenkomst met ZonMw waarin beschreven staat welke projec-

ten ze gaan uitvoeren en welke besparingen ze daarmee willen realiseren. Ze geven ook aan welke ondersteuning ze daarbij denken nodig te hebben. Dat kan zijn hulp bij het kiezen van projecten die voor hen relevant zijn of bij het meten van de Ausgangssituatie en de (kostenbesparende) effecten. Ondersteuning van projectmanagers in de vorm van training en intervisie of ondersteuning bij het maken van afspraken met de eigen verzekeraar zijn andere mogelijkheden die de koplopers kunnen kiezen. ZonMw heeft een bescheiden budget beschikbaar gesteld voor deze diensten, alles daarboven moeten de koplopers zelf financieren.

De koplopers willen anderen laten profiteren van hun ervaringen en staan daarom centraal in een online community die momenteel wordt opgericht. Het idee is dat iedereen die dit initiatief wil volgen zich bij de community kan aansluiten. Doel is om tot uitwisseling van ervaringen te komen en een hopelijk uitdijend geheel van actieve zorginstellingen die de weg van kostenbesparing zonder kwaliteitsverlies willen ingaan.

We staan aan het begin van een veelbelovend initiatief waarbij zorginstellingen zelf de handschoen oppakken van noodzakelijke besparingen. Dit najaar komt een update van de Quicksan voor 2010 uit met meer informatie over de eerder aangereikte projecten, met nieuwe ideeën en met meer stroomlijning van methodes. De community zal binnenkort online gaan en de koplopers in kwaliteitsverbetering en kostenbesparingen zullen zich daarin aan u voorstellen. Via www.zonmw.nl houden we u tot dan op de hoogte.

Informatie over de auteur

B.A. van der Linden, ZonMw namens de KiKK-projectgroep.

Barbara van der Linden